

Birsa Munda Tribal University, Rajpipla

District: Narmada

School of Arts

Syllabus

Bachelor of Arts
Second Year

<u>S.Y.B.A</u>		
AFC201ENG (Compulsory English)		
Unit	Contents	Marks
Unit-1.	Selected Poems: 1. Humayun to Zobeida (From the Urdu) by Sarojini Naidu. 2. The Solitary Reaper by William Wordsworth. 3. Stopping by The Woods in the Snowy evening by Robert Frost.	14
Unit-2.	Selected Short Stories: 1. A True Story by Mark Twain. 2. The Why-Why Girl by Mahasweta Devi. 3. The Gift of the Magi by O. Henry.	14
Unit -3.	Study of Novel: 1. Uncle Tom’s Cabin by Harriet Beecher Stowe.	14
Unit-4.	Grammar: 1. Change the Degree. 2. Change the Voice. 3. Transform the Sentence (Negative, assertive, Interrogative, exclamatory etc.) Note: (The meaning of the sentence should not be changed while transforming the sentence.)	14
Unit-5.	Compositions: A. Letter Writing (Formal and Informal Letter) 1. Formal Letters. <ul style="list-style-type: none"> • Complaints. • Inquiry. • Request. 2. Informal Letters. <ul style="list-style-type: none"> • Congratulatory. • Consolation. • Invitation. 	14

Reference Books:

1. Uncle Tom’s Cabin by Harriet Beecher Stowe.
2. Raymond Murphy’s English Grammar in Use.
3. Contemporary English Grammar Structures and composition by David Green.

ACC203ENG (Main English Paper-3) (History of English Literature)		
Unit	Contents	Marks
Unit-1.	The Elizabethan Age	14
Unit-2.	From Puritan to the Enlightenment	14
Unit -3.	The Romantic Age	14
Unit-4.	The Victorian Age	14
Unit-5.	The Modern Age	14

Reference Books:

1. The History of English Literature. Long William
2. The History of English literature by Edward Albert
3. A Very Short History of English literature by Pramod K Nayar
4. The History of English literature by Compton Rickett
5. The History of English literature by R D Trivedi
6. The History of English literature by David Daiches

ACC204ENG (Main English Paper-4) (A Study of Literature)		
Unit	Contents	Marks
Unit-1.	Why we study literature?	14
Unit-2.	Ballad, Epic and other Narrative Poetry, Lyrical and Reflective Poetry	14
Unit -3.	Tragic Drama, The Novel	14
Unit-4.	Comedy, Satire	14
Unit-5.	The Short Story, The Essay	14

Reference Books:

1. English Literature: An Introduction for Foreign Readers by R.J Rees.
2. Theory of Literature by Rene Wellek & Austin Warren.
3. A Glossary of Literary Terms by M.H Abram.
4. The Book of Literary Terms by Lewis Turco.
5. A New Dictionary of Literary Terms by David Mikics.
6. The Oxford Dictionary of Literary Terms by Chris Baldick.

ACC205ENG (Main English Paper-5) (A Study of Drama, Novel, Poetry and Short Story)		
Unit	Contents	Marks
Unit-1.	Othello by Shakespeare	14
Unit-2.	Animal Farm by George Orwell	14
Unit -3.	Hayavadan by Girish Karnad	14
Unit-4.	Poems: 1. I, Too, Sing America by Langston Hughes 2. The Lotus by Toru Dutt 3. Ode to Autumn by John Keats 4. To His Coy Mistress by Andrew Marvell 5. Telephonic Conversation by Wole Soyinka	14
Unit-5.	Short Stories: 1. God sees truth but waits By Leo Tolstoy. 2. The Trunk of Ganesha by Jayant Mahapatra. 3. The Tell-Tale Heart by Edgar Allan Poe. 4. The Verger by Somerset Maugham.	14

Reference books:

1. Othello by William Shakespeare.
2. Animal Farm by George Orwell.
3. Hayavadan by Girish Karnad.
4. The Winged Word by David Green.
5. The Art of Poetry: How to Read a Poem by Wolosky.
6. Shakespearean Tragedy by G.B Harrison.

Birsa Munda Traibal University,

आदर्श निवासी शाळा, वावडी रोड, राजपीपला.

जि. नर्मदा. पीन. ३८३१४५

द्वितीय वर्ष बी.ए. अभ्यासक्रम

संस्कृत विभाग

वर्ष : २०१८-२०

ACE203SAN (પ્રથમ ગૌણ સંસ્કૃત)
મહાકવિ કાલિદાસ વિરચિત રઘુવંશમ્ (સર્ગ-૨)
કર્ણભારમ્ - મહાકવિ ભાસ વિરચિતમ્

કુલ ગુણ : ૧૦૦

કુલ કલાક : ૯૦

યુનિ. પરીક્ષાના : ૭૦

આંતરિક કસોટી તથા અન્ય મૂલ્યાંકનના: ૩૦

ઉદ્દેશ્ય : ૧) વિદ્યાર્થીઓ સંસ્કૃત મહાકાવ્યનો પરિચય મેળવે અને મહાકાવ્યના લક્ષણો અને કૃતિનો અભ્યાસ કરે.

૨) વિદ્યાર્થીઓ સંસ્કૃત પદ્યકાવ્યનો પરિચય મેળવે અને કૃતિનો અભ્યાસ કરે.

કલાક

યુનિટ : ૧	રઘુવંશમ્ (સર્ગ-૨)	{૧૮}
યુનિટ : ૨	રઘુવંશમ્ (સર્ગ-૨) ને આધારે કૃતિ અને કર્તાલક્ષી પ્રશ્નો	{૧૮}
યુનિટ : ૩	કર્ણભારમ્ (શ્લોક ૧ થી અંત સુધી)	{૧૮}
યુનિટ : ૪	કર્ણભારમ્ ને આધારે કૃતિ અને કર્તાલક્ષી પ્રશ્નો	{૧૮}
યુનિટ : ૫	એક-બે વાક્યોનાં પ્રશ્નો. (એક થી ચાર યુનિટમાંથી)	{૧૮}

પ્રશ્નપત્રની રૂપરેખા :

પ્રશ્ન : ૧	(યુનિટ એકમાંથી) (અ) શ્લોકોનો અનુવાદ (પાંચમાંથી ત્રણ) (બ) સંદર્ભ સમજૂતી (ચારમાંથી બે)	[૦૯] [૦૫]
પ્રશ્ન : ૨	(યુનિટ બેમાંથી) કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન <u>અથવા</u> કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	[૧૪]
પ્રશ્ન : ૩	(યુનિટ ત્રણમાંથી) (અ) શ્લોકોનો અનુવાદ (પાંચમાંથી ત્રણ) (બ) સંદર્ભ સમજૂતી (ચારમાંથી બે)	[૦૯] [૦૫]
પ્રશ્ન : ૪	(યુનિટ ચારમાંથી) કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન <u>અથવા</u> કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	[૧૪]
પ્રશ્ન : ૫	(યુનિટ પાંચમાંથી) એક - બે વાક્યોમાં જવાબ આપો.(૬સમાંથી સાત)	[૧૪]

संदर्भ पुस्तके :

१. रघुवंशम् (मल्लिनाथ कृत सज्जिवनी टिका सहित):	कृष्णमणि त्रिपाठी, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी
२. संस्कृत साहित्य का इतिहास :	आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा निकेतन, वाराणसी
३. संस्कृत साहित्यनो इतिहास :	गौतम पटेल, संस्कृत सेवा समिति, अमदावाड.
४. कर्णभारम् :	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान, नवदेहली
५. भासनाटक चक्र :	आचार्य बलदेव उपाध्याय
६. भासः एक अध्ययन :	आचार्य बलदेव उपाध्याय
७. क्षर्णाभारम् :	डॉ.विजय पंड्या, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाड.
८. रघुवंश महाकाव्य :	पं.ज्वालाप्रसाद मिश्र, श्री वेङ्कटेश्वर प्रेस, बंबई
९. कर्णभारम् :	पं.श्री रामजी मिश्र, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी
१०. रघुवंशम् (सर्ग १ थी ६)	गौतम पटेल, संस्कृत सेवा समिति, अमदावाड.
११. रघुवंशम् :	अधरा सं. नान्डी, महाजन प्रकाशन, अमदावाड.

ACE204SAN (પ્રથમ ગૌણ સંસ્કૃત)

આચાર્ય મમ્મટ વિરચિત કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ-૧,૨,૧૦)

નિયત અલંકારો - (ઉપમા, ઉત્પ્રેક્ષા, શ્લેષ, સમાસોક્તિ, દૃષ્ટાન્ત, સ્વભાવોક્તિ, વિભાવના, વિશેષોક્તિ)

કુલ ગુણ : ૧૦૦

કુલ કલાક : ૯૦

યુનિ. પરીક્ષાના : ૭૦

આંતરિક કસોટી તથા અન્ય મૂલ્યાંકનના: ૩૦

ઉદ્દેશ્ય : ૧) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતોથી, મમ્મટના જીવન, કવન વિશે અવગત થાય.

૨) વિદ્યાર્થીઓ કાવ્યસર્જનની પ્રેરણા મેળવે તથા કાવ્યમાં અલંકારોના વિનિયોગથી અવગત થાય.

		કલાક
યુનિટ : ૧	ઉલ્લાસ- ૧	{૨૦}
યુનિટ : ૨	ઉલ્લાસ- ૨	{૨૦}
યુનિટ : ૩	કૃતિ અને કર્તાલક્ષી પ્રશ્નો	{૨૦}
યુનિટ : ૪	ઉલ્લાસ- ૧૦ (નિયત અલંકારો)	{૧૫}
યુનિટ : ૫	એક-બે વાક્યોનાં પ્રશ્નો. (એક થી ચાર યુનિટમાંથી)	{૧૫}

પ્રશ્નપત્રની રૂપરેખા :

પ્રશ્ન : ૧	(યુનિટ એક અને બેમાંથી) છમાંથી કોઈપણ ત્રણ સસંદર્ભ સમજાવો	[૧૪]
પ્રશ્ન : ૨	(યુનિટ એકમાંથી) જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	[૧૪]
પ્રશ્ન : ૩	(યુનિટ બેમાંથી) જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	[૧૪]
પ્રશ્ન : ૪	(યુનિટ ત્રણમાંથી) ટૂંકનોંધ લખો. (ચારમાંથી બે)	[૧૪]
પ્રશ્ન : ૫	(યુનિટ પાંચમાંથી) એક - બે વાક્યોમાં જવાબ આપો.(૬સમાંથી સાત)	[૧૪]

સંદર્ભ પુસ્તકો :

૧. કાવ્યપ્રકાશ(મમ્મટનો કાવ્યવિચાર)	:	નગીનદાસ પારેખ, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ.
૨. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્રની વિચાર પરંપરાઓ	:	ડૉ.તપસ્વી નાન્દી, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય
૩. મમ્મટ	:	જગન્નાથ પાઠક, સાહિત્ય અકાદમી -દિલ્હી
૪. કાવ્યપ્રકાશ	:	ડૉ. સત્યવ્રતસિંહ, ચૌચમ્બા પ્રકાશન, વારાણસી
૫. સંસ્કૃત શાસ્ત્રો કા ઇતિહાસ	:	આચાર્ય બલદેવ ઉપાધ્યાય
૬. સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રમાં કાવ્યોત્પત્તિ	:	ડૉ. આર.એન.કાથડ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૭. કાવ્યપ્રકાશ	:	આચાર્ય વિશ્વેશ્વર, જ્ઞાનમણ્ડલ લિમિટેડ, વારાણસી

Birsa Munda Tribal University-Rajpipla

ACE203GUJ – ગુજરાતી સાહિત્યનો પરિચયાત્મક ઇતિહાસ

Total Marks – 70

Total Hours – 90

Note: All unit carry equal marks and hours

- હેતુ: ૧. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્ય અને સર્જકોથી પરિચિત થાય.
૨. વિદ્યાર્થીઓ જે તે સમયની તત્કાલીન રાજકીય, સામાજિક, સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિઓથી પરિચિત થાય.
૩. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યના ઇતિહાસથી પરિચિત થાય.

યુનિટ ૧:

૧.૧ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારાં રાજકીય, સામાજિક, સાંસ્કૃતિક પરિબળો

૧.૨ મધ્યકાળનાં સર્જકોનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ

૧. નરસિંહ મહેતા

૨. મીરાંબાઈ

૩. અખો

૪. ભાલણ

૫. શામળ ભટ્ટ

૬. દયારામ

યુનિટ ૨:

૨.૧ સુધારકયુગ – રાજકીય, સામાજિક, સાંસ્કૃતિક પરિબળો – મધ્યકાળથી જુદાં પડતાં લક્ષણો – સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલાં નવપ્રસ્થાનો અને સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિઓ

૨.૨ સુધારકયુગના સર્જકોનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ

૧. દલપતરામ

૨. નર્મદાશંકર લાલશંકર દવે

૩. નંદશંકર તુળજશંકર મહેતા

૪. રણછોડભાઈ ઉદયરામ દવે

યુનિટ ૩:

૩.૧ પંડિતયુગ – રાજકીય, સામાજિક, સાંસ્કૃતિક પરિબળો – સુધારકયુગથી જુદાં પડતાં લક્ષણો – સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલાં નવપ્રસ્થાનો અને સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિઓ

૩.૨ પંડિતયુગના સર્જકોનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ

૧. ગોવર્ધનરામ માધવરામ ત્રિપાઠી

૨. રમણભાઈ મહીપતરામ નીલકંઠ

૩. મણિશંકર રત્નજી ભટ્ટ ‘કાન્ત’

Birsa Munda Tribal University-Rajpipla

૪. સુરસિંહજી તખ્તસિંહજી ગોહિલ 'કલાપી'

૫. કવિ ન્હાનાલાલ દલપતરામ

યુનિટ ૪:

૪.૧ ગાંધીયુગ – રાજકીય, સામાજિક, સાંસ્કૃતિક પરિબળો – પંડિતયુગથી જુદાં પડતાં લક્ષણો – સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલાં નવપ્રસ્થાનો અને સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિઓ

૪.૨ ગાંધીયુગના સર્જકોનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ

૧. દત્તાત્રેય બાલકૃષ્ણ કાલેલકર

૨. કનેયાલાલ માણેકલાલ મુનશી

૩. ગૌરીશંકર ગોવર્ધનરામ જોશી 'ધૂમકેતુ'

૪. રામનારાયણ વિશ્વનાથ પાઠક 'દ્વિરેફ'

૫. ત્રિભુવનદાસ પુરુષોત્તમદાસ લુહાર 'સુન્દરમ્'

યુનિટ ૫:

૫.૧ અનુગાંધીયુગ – રાજકીય, સામાજિક, સાંસ્કૃતિક પરિબળો – ગાંધીયુગથી જુદાં પડતાં લક્ષણો – સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલાં નવપ્રસ્થાનો અને સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિઓ

૫.૨ અનુગાંધીયુગના સર્જકોનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ

૧. પન્નાલાલ પટેલ

૨. મનુભાઈ પંચોળી 'દર્શક'

૩. પ્રહલાદ પારેખ

૪. રાજેન્દ્ર શાહ

૫. નિરંજન ભગત

૬. બાલમુકુંદ દવે

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. રાવળ અનંતરાય, મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ,

૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ ૧થી૮, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ-અમદાવાદ

૩. ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા, ભાગ ૧થી૫, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય-અમદાવાદ

૪. ત્રિવેદી રમેશ, અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ, આદર્શ પ્રકાશન-અમદાવાદ

Birsa Munda Tribal University-Rajpipla

ACE204GUJ – ગુજરાતી ગદ્ય સાહિત્યના વિવિધ સ્વરૂપો

Total Marks – 70

Total Hours – 90

Note: All unit carry equal marks and hours

હેતુ:

૧. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ગદ્ય સાહિત્યનાં સ્વરૂપોથી પરિચિત થાય.
૨. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ગદ્ય સાહિત્ય સ્વરૂપો, તેના આંતર-બાહ્ય લક્ષણો અને અભિવ્યક્તિરીતિ વિશે સમજ કેળવે.
૩. વિદ્યાર્થી ગદ્ય સાહિત્યના ભાવન અને મૂલ્યાંકન માટેની ક્ષમતા કેળવે.

યુનિટ ૧:

- ૧.૧ ટૂંકી વાર્તા : સ્વરૂપ પરિચય
- ૧.૨ પસંદગીની ટૂંકીવાર્તાઓનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ
 ૧. પોસ્ટ ઓફિસ – ‘ધુમકેતુ’
 ૨. મુકુન્દરાય – રામનારાયણ વિ. પાઠક
 ૩. માજા વેલાનું મૃત્યુ – ‘સુન્દરમ્’
 ૪. બળતરાનાં બીજ – હિમાંશી શેલત
 ૫. ધાડ – જયંત ખત્રી
 ૬. વિકલ્પ – ગુણવંત વ્યાસ
 ૭. ફલેમિન્ગો – પન્ના નાયક
 ૮. મહોતું – રામ મોરી

યુનિટ ૨:

- ૨.૧ નવલકથા : સ્વરૂપ પરિચય
- ૨.૩ પસંદગીની નવલકથાનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ
 ૧. તત્ત્વમસિ – ધ્રુવ ભટ્ટ

યુનિટ ૩:

- ૩.૧ નિબંધ : સ્વરૂપ પરિચય
- ૩.૨ પસંદગીના નિબંધોનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ
 ૧. બાબુ વીજળી – અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ
 ૨. સોયનું નાકું – જ્યોતીન્દ્ર દવે
 ૩. ઓરડો – પ્રવીણ દરજી
 ૪. વિદિશા – ભોળાભાઈ પટેલ

Birsa Munda Tribal University-Rajpipla

યુનિટ ૪:

- ૪.૧ એકાંકી : સ્વરૂપ પરિચય
- ૪.૨ પસંદગીનાં એકાંકીઓનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ
 ૧. સાપના ભારા – ઉમાશંકર જોશી
 ૨. કુદરતી – લાભશંકર ઠાકર
 ૩. ઝાંઝવાં – યશવંત પંડ્યા
 ૪. હોહોલિકા – ચંદ્રવદન ચીમનલાલ મહેતા

યુનિટ ૫:

- ૫.૧ આત્મકથા: સ્વરૂપ પરિચય
- ૫.૨ પસંદગીની આત્મકથાનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ
 ૧. સત્યના પ્રયોગો (સંક્ષિપ્ત આવૃત્તિ) – ગાંધીજી

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. શાસ્ત્રી વિજય, ટૂંકી વાર્તા, અરૂણોદય પ્રકાશન-અમદાવાદ, ત્રીજી આવૃત્તિ – જુલાઈ ૨૦૧૪
૨. દરજી પ્રવીણ, નવલકથા સ્વરૂપ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ-અમદાવાદ, તૃતીય આવૃત્તિ ૨૦૧૫
૩. વેદ નરેશ, નવલકથા: શિલ્પ અને સ્વરૂપ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન-અમદાવાદ, ૨૦૧૦
૪. દરજી પ્રવીણ, નિબંધ: સ્વરૂપ અને વિકાસ, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય-અમદાવાદ
૫. કડીઆ રસીલા, આત્મકથા : સ્વરૂપ અને વિકાસ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન-અમદાવાદ, ૨૦૧૫
૬. ઠાકર ભરતકુમાર, મધ્યકાલીન-અર્વાચીન સાહિત્યસ્વરૂપો, શબ્દલોક પ્રકાશન-અમદાવાદ, ૨૦૦૯
૭. બ્રહ્મભટ્ટ પ્રસાદ, સત્તર સાહિત્યસ્વરૂપો, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન-અમદાવાદ, ચોથી આવૃત્તિ ૨૦૧૦
૮. વ્યાસ સતીશ, નાટક, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ-અમદાવાદ,
૯. શાહ સુમન, સ્વરૂપસંન્નિધાન, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન-અમદાવાદ
૧૦. કોઠારી જયંત, નિબંધ અને ગુજરાતી નિબંધ, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય-અમદાવાદ
૧૧. વ્યાસ સતીષ, આત્મકથા, અરૂણોદય પ્રકાશન – અમદાવાદ, પુનઃ મુદ્રણ – જુલાઈ ૨૦૧૪
૧૨. પંચાલ શિરીષ, નવલકથા, અરૂણોદય પ્રકાશન – અમદાવાદ,
૧૩. કોઠારી જયંત, એકાંકી અને ગુજરાતી એકાંકી, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય-અમદાવાદ
૧૪. કોઠારી જયંત, ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય-અમદાવાદ

Birsa Munda Tribal University-Rajpipla

વિષય કોડ: AEO201ECO ભારતીય અર્થતંત્ર

કુલ ગુણ: ૧૦૦

કુલ કલાક: ૯૦

યુનિ. પરીક્ષા : ૭૦

આંતરિક કસોટી તથા અન્ય મૂલ્યાંકનના :૩૦

ઉદ્દેશ: વિનયન વિદ્યાશાખાના વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય અર્થતંત્રથી પરિચિત થાય.

નોંધ : દરેક યુનિટના ગુણભાર સરખા છે.

યુનિટ	અભ્યાસક્રમની વિગત	કુલ ગુણ
યુનિટ -૧	<p>ભારતીય અર્થતંત્રનો પરિચય.</p> <ul style="list-style-type: none">• અર્થતંત્રનો ખ્યાલ અને પ્રકારો• વિકાસશીલ અર્થતંત્ર તરીકે ભારતીય અર્થતંત્રની લાક્ષણિકતાઓ અને સમસ્યાઓ• ભારતીય આયોજન : અર્થ, હેતુઓ, પ્રકાર અને લાક્ષણિકતાઓ• ૧૨મી પંચવર્ષીય યોજના અને નીતિઆયોગની સમજૂતી	૧૪
યુનિટ -૨	<p>ભારતમાં વસ્તી</p> <ul style="list-style-type: none">• વસ્તીના વિવિધ ઘટકો• વસ્તીવૃદ્ધિના કારણો, અસરો અને ઉપાયો• ભારતમાં ૨૦૦૧ અને ૨૦૧૧ની વસ્તીમાં થયેલા ફેરફારો• ગુજરાતમાં આદિજાતિ વિસ્તારની સમજૂતી અને વસ્તી વિષયક માહિતી	૧૪

Birsa Munda Tribal University-Rajpipla

યુનિટ -૩	<p>ભારતમાં બેરોજગારી</p> <ul style="list-style-type: none">• બેરોજગારીનો ખ્યાલ, પ્રકારો, કારણોઅને અસરો• બેરોજગારી દૂર કરવાના ઉપાયો• ગુજરાતમાં આદિજાતિમાં બેરોજગારી નિવારણ યોજનાઓ	૧૪
યુનિટ -૪	<p>ભારતમાં ગરીબી</p> <ul style="list-style-type: none">• ગરીબીનો અર્થ, સ્વરૂપ, કારણો અને ગરીબી નિવારણના ઉપાયો• ગરીબી નિવારણ અર્થે ગુજરાતમાં આદિજાતિ વિકાસ માટેની યોજનાઓ	૧૪
યુનિટ -૫	<p>પર્યાવરણ અને વિકાસ</p> <ul style="list-style-type: none">• આર્થિક વિકાસ અને પર્યાવરણ વચ્ચેના આંતરસંબંધો• પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ૧. જમીન : સમસ્યા, કારણો અને અસરો૨. જળ : સમસ્યા, કારણો અને અસરો૩. જંગલો : સમસ્યા, કારણો અને અસરો• ટકાઉ વિકાસનો ખ્યાલ અને તેના નિર્દેશકો	૧૪

સંદર્ભગ્રંથો:

1. A. N Agrwal– *Indian Economy*, Vikas Publishing House, Delhi.
2. Dutt & Sundram – *Indian Economy*, S.Chand & Co. New Delhi.
3. Sundharam & Black- *The International Business Environment*, Prentice Hall New Delhi.